

Agentúrna terminológia

1983

Pomôcka „Agentúrna terminológia“ vstúpila do platnosti dňa **1. novembra 1983** a nahradila „Agentúrnú terminológiu“ z roku 1971. *Odlíšnosti oproti pôvodnej českej verzii (výrazy, skratky, akronymy) môžu byť spôsobené prekladom do slovenčiny, napr. „SprS/GŠ“ pôvodne „ZS/GŠ“, „spravodajstvo“ pôvodne „zpravodajství“, „prieskum“ pôvodne „průzkum“ a pod.*

1. Základné pojmy.

Spravodajská správa generálneho štábu (SprS/GŠ). Správa generálneho štábu oprávnená organizovať a vykonávať vojenské výzvedné spravodajstvo.

Vojenské výzvedné spravodajstvo (VVS). Organizované získavanie a vyhodnocovanie správ o nepriateľovi v dobe mieru a počas vojny, potrebných pre obranu ČSSR a štátov Varšavskej zmluvy.

Agentúrny prieskum (APs – Rozvedka). Druh prieskumu vojenského výzvedného spravodajstva plniaci výzvedné úlohy pomocou agentúrnych prostriedkov a kádrových príslušníkov vojenského výzvedného spravodajstva.

Strategický agentúrny prieskum (SAPs). Súčasť agentúrneho prieskumu plniaca spravodajské úlohy strategicko-operačného významu v prospech ozbrojených síl ČSĽA a velenia Varšavskej zmluvy.

Operačný agentúrny prieskum (OAPs). Súčasť agentúrneho prieskumu plniaca úlohy operačného významu s cieľom spravodajsky zabezpečiť frontovú operáciu.

Agentúrny úsek. Zakrytá časť Spravodajskej správy GŠ ČSĽA organizujúca a vykonávajúca agentúrny prieskum a jeho zabezpečenie.

Hlavné ústredie (HÚ). Centrálny riadiaci orgán agentúrneho prieskumu československého vojenského výzvedného spravodajstva.

Operatívne oddelenie. Oddelenie Agentúrneho úseku organizujúce a vykonávajúce agentúrny prieskum v záujmových priestoroch.

Zabezpečujúce oddelenie. Oddelenie Agentúrneho úseku vykonávajúce úlohy, činnosti a konanie na zaistenie agentúrneho prieskumu.

Orgán (Kádrový orgán). Kádrový príslušník agentúrneho prieskumu, pracujúci na ktoromkoľvek jeho úseku, ktorý spravidla získal základné spravodajské vzdelanie.

Pátrač. Orgán pracujúci na úseku náboru a riadenia agentúrnych prostriedkov.

Riadiaci orgán (RO). Orgán agentúrneho prieskumu, ktorý riadi agentúrne prostriedky alebo iné orgány agentúrneho prieskumu.

Riadiaci orgán rezidentúry (ROR). Orgán Hlavného ústredia, ktorý riadi rezidentúry.

Pomocný orgán (Pomocník). Kádrový príslušník agentúrneho prieskumu vykonávajúci pomocné úlohy, činnosť a konanie na zabezpečenie agentúrnej činnosti.

Legalizant. Orgán agentúrneho prieskumu plniaci úlohy československého vojenského výzvedného spravodajstva v záujmovom priestore alebo na území ČSSR pod krytím pracovníka československého ministerstva, podniku zahraničného obchodu, medzinárodnej organizácie a pod..

Predlegalizačný podnik. Československé inštitúcie, organizácie alebo výrobný závod, ktoré sú využívané na určenie legendy na zakrytie príslušnosti orgánu k agentúrnemu prieskumu ČSĽA. A v dobe pred jeho nástupom do legalizačného podniku.

Legalizačný podnik. Československá alebo medzinárodná organizácia, v ktorej je legalizant zalegalizovaný, a pod krytím ktorej plní úlohy československého vojenského výzvedného spravodajstva v záujmovom priestore alebo na vlastnom území.

Legalizácia (Civilné krytie).

a.) Súhrn opatrení na zaradenie orgánov agentúrneho prieskumu ako pracovníkov legalizačného podniku s cieľom zakryť jeho príslušnosť k československému vojenskému výzvednému spravodajstvu.

b.) Proces vytvárania podmienok na plnenie agentúrnych úloh u agentov a nelegálov.

Odlegalizácia. Súhrn opatrení na zrušenie (ukončenie) legalizácie.

Vojenské krytie.

Zaradenie orgánu agentúrneho prieskumu ako príslušníka:

a.) úradu vojenského a leteckého pridelenca pri československom zastupiteľskom úrade v zahraničí na krytie jeho agentúrnej činnosti v záujmovom priestore,

b.) krajskej vojenskej správy na krytie jeho agentúrnej činnosti na vlastnom území.

Nelegál (Ilegál). Orgán agentúrneho prieskumu legalizovaný v záujmovom štáte ako miestny občan alebo žiaduci cudzinec.

Rezidentúra. Organizovaná, jednotne riadená skupina orgánov agentúrneho prieskumu alebo agentúrnych prostriedkov v zahraničí, ktoré tu vykonávajú agentúrnu činnosť.

Agentúrna rezidentúra. Organizovaná, jednotne riadená skupina agentúrnych prostriedkov v zahraničí, plniaca výzvedné a organizačné úlohy vojenského výzvedného spravodajstva.

Vojenská rezidentúra. Rezidentúra, ktorej príslušníci sú v zahraničí umiestnení pod vojenským krytím.

Ilegálna rezidentúra. Rezidentúra tvorená nelegálmi (ilegálmi).

Legálna rezidentúra. Rezidentúra, ktorej príslušníci sú v zahraničí umiestnení pod legálnym krytím.

Zmiešaná rezidentúra. Rezidentúra, ktorej príslušníci sú v zahraničí umiestnení pod vojenským a ďalší pod legalizačným krytím.

Vojnová agentúrna rezidentúra. Agentúrna rezidentúra vytváraná v mimoriadnej situácii a počas vojny.

Rezident (R). Orgán agentúrneho prieskumu, agent alebo spolupracovník (SP), ktorý z poverenia Hlavného ústredia riadi agentúrnu prácu rezidentúry.

Agentúrny prostriedok (AP). Osoba z radov cudzích štátnych príslušníkov alebo občanov vlastného štátu, získaná orgánmi agentúrneho prieskumu na agentúrnu spoluprácu s vojenským výzvedným spravodajstvom.

Agentúrny prípad. Obecný výraz pre rozpracovávaný agentúrny prostriedok v ktoromkoľvek štádiu rozpracovávaní a riadení, vrátane jeho uloženia do archívu.

Agent (AG). Cudzí štátny príslušník agentúrne spolupracujúci s vojenským výzvedným spravodajstvom na základe vydaných úloh a podľa plánu agentúrneho spojenia.

Agent prameň (A/P). Agent s priamymi možnosťami dodávať správy z objektu prevažne vo forme dokumentárnych materiálov (vzoriek) požadovaných vojenským výzvedným spravodajstvom.

Cenný agent. Agent prameň dodávajúci prevažne cenné alebo veľmi cenné správy.

Hodnotný agent. Preverený a dôveryhodný agent plniaci spoľahlivo agentúrne úlohy, u ktorých je zabezpečená plná využiteľnosť v mimoriadnej situácii a počas vojny.

Agent rezident (A/R). Agent poverený riadením agentúrnej rezidentúry.

Perspektívny agent (A/persp.). Agent schopný sa prepracovať na dôležité zdroje správ na základe odborných a kádrových predpokladov.

Agent typár (A/T). Agent plniaci úlohy v oblasti náborovej činnosti pri vyhľadávaní a rozpracovávaní vhodných osôb na agentúrnu spoluprácu.

Agent búrač (A/B). Agent plniaci úlohy v oblasti náborovej činnosti pri získavaní typov na agentúrnu spoluprácu.

Agent chodec (A/CH). Agent získavajúci správy o záujmových objektoch pozorovaním, odpočúvaním a vyzvedaním.

Agent krycia adresa (A/KA). Agent tvoriaci prostriedok neosobného agentúrneho spojenia na príjem a ďalšie doručovanie poštových zásielok.

Agent krycí telefón (A/KT). Agent tvoriaci prostriedok neosobného agentúrneho spojenia na príjem a odovzdávanie telefonických odkazov.

Agent živá agentúrna schránka (A/ŽAS). Agent tvoriaci prostriedok osobného agentúrneho spojenia na prevzatie, úschovu a odovzdanie agentúrneho materiálu.

Agent spojka (A/S). Agent tvoriaci prostriedok osobného a neosobného agentúrneho spojenia na prevzatie a odovzdanie agentúrnych materiálov alebo na obsluhu mŕtvych agentúrnych schránok.

Agent spojka inštruktor (A/SI). Agent tvoriaci prostriedok osobného agentúrneho spojenia, ktorého prostredníctvom uskutočňuje riadiaci orgán riadenie iného agentúrneho prostriedku.

Agent radista (A/RA). Agent tvoriaci prostriedok agentúrneho spojenia na vysielanie a na príjem rádiogramu.

Agent rádioinštruktor (A/RI). Agent tvoriaci prostriedok agentúrneho spojenia, ktorého prostredníctvom uskutočňuje riadiaci orgán školenie iného agentúrneho prostriedku v agentúrnom rádiospojení.

Agent prevádzkač (A/Pr). Agent využívaný na ilegálne prechody agentúrnych prostriedkov cez štátnu hranicu ako sprievodca.

Agent oporný bod (A/OB). Agent poskytujúci v záujmovom priestore úkryt a všestrannú pomoc orgánom a agentúrnym prostriedkom vojenského výzvedného spravodajstva.

Agent konšpiračný byt (A/KB). Agent umožňujúci uskutočňovanie schôdzok s agentúrnymi prostriedkami vo svojom byte, obchode, prevádzke a pod..

Agent provokatér. Agent pracujúci s našim vojenským výzvedným spravodajstvom s vedomím kontrarozvedky protivníka a pod jej riadením, pričom túto skutočnosť pred nami utajuje.

Agent dublér. Agent využívajúci spoluprácu s našim vojenským výzvedným spravodajstvom na plnenie spravodajských úloh pre protivníka bez nášho vedomia a schválenia, pričom túto skutočnosť, že pracuje pre československé vojenské výzvedné spravodajstvo, utajuje aj pred orgánmi protivníka.

Vedomý informátor (VI). Informátor z radov cudzích štátnych príslušníkov, plní informačné úlohy s vedomím, že sú určené pre rozvedku. Na vytážovanie informátora využíva orgán rezidentúry prevažne oficiálne možnosti. Môže byť prevedený do kategórie agentov.

Nevedomý informátor (NI). Osoba využívaná ako nevedomý zdroj ústnych informácií alebo dokumentárnych správ.

Spolupracovník (SP). Občan ČSSR, ktorý sa dobrovoľne zaviazal na dlhodobú spoluprácu s orgánmi agentúrneho prieskumu ČSLA, pripravený (vyškolený) a využívaný na plnenie agentúrnych úloh.

Spolupracovník rezident (SP/R). Spolupracovník pripravený alebo vykonávajúci funkciu rezidenta agentúrnej rezidentúry.

Spolupracovník chodec (SP/CH). Spolupracovník pracujúci na úseku získavania správ pozorovaním, odpočúvaním a vyzvedaním alebo pripravený pre túto činnosť pre prípad mimoriadnej situácie a počas vojny, spravidla ako príslušník rezidentúry alebo agentúrnej skupiny.

Spolupracovník pre prácu v zahraničí (SP/ZP). Spolupracovník vyslaný dlhodobo do zahraničia, plniaci agentúrne úlohy pod krytím svojej oficiálnej funkcie.

Spolupracovník typár (SP/T). Spolupracovník plniaci úlohy v oblasti náborovej činnosti vyhľadávania a rozpracovávaní vhodných osôb pre agentúrnu spoluprácu.

Spolupracovník búrač (SP/B). Spolupracovník plniaci úlohy v oblasti náborovej činnosti pri získavaní typov na agentúrnu spoluprácu.

Spolupracovník krycia adresa (SP/KA). Spolupracovník tvoriaci prostriedok neosobného agentúrneho spojenia na príjem a ďalšie doručovanie poštových zásielok.

Spolupracovník krycí telefón (SP/KT). Spolupracovník tvoriaci prostriedok neosobného agentúrneho spojenia na príjem a odovzdávanie telefonického odkazu.

Spolupracovník živá agentúrna schránka (SP/ŽAS). Spolupracovník tvoriaci prostriedok osobného agentúrneho spojenia na prevzatie, úschovu a odovzdanie agentúrneho materiálu.

Spolupracovník spojka (SP/S). Spolupracovník tvoriaci prostriedok osobného a neosobného agentúrneho spojenia na prevzatie a odovzdanie agentúrnych materiálov alebo na obsluhu agentúrnych schránok.

Spolupracovník spojka inštruktor (SP/I). Spolupracovník tvoriaci prostriedok osobného a neosobného agentúrneho spojenia, prostredníctvom ktorého uskutočňuje riadiaci orgán riadenie jedného agentúrneho prostriedku.

Spolupracovník radista (SP/Ra). Spolupracovník využívaný alebo pripravený ako radista na uskutočňovanie špeciálneho rádiového spojenia zo záujmového priestoru. Môže byť tiež využitý ako inštruktor na prípravu iných agentúrnych prostriedkov pre rádiové spojenie.

Spolupracovník konšpiračný byt (SP/KB). Spolupracovník umožňujúci vykonávanie schôdzok s agentúrnym prostriedkom vo svojom byte alebo s využitím služobného postavenia na pracovisku.

Prostredník. Osoba získaná na dočasnú spoluprácu s vojenským výzvedným spravodajstvom a využívaná na plnenie čiastkovej jednorazovej úlohy v oblasti náboru alebo riadenie agentúrnej siete.

Agentúrna sieť (Agentúra). Súhrn všetkých agentúrnych prostriedkov pracujúcich v záujmových štátoch a na vlastnom území.

Agentúrna sieť záložná. Súhrn spolupracovníkov pripravených na nasadenie do záujmového priestoru v mimoriadnej situácii a počas vojny a používaných v mieri na plnenie organizačných a informačných úloh na vlastnom území alebo počas krátkodobého nasadenia do záujmového priestoru. Táto sieť sa vytvára predovšetkým u operačnej agentúrnej rozvedky.

Agentúrna činnosť (Operatívna činnosť). Všeobecný pojem pre rôzne činnosti na úseku agentúrneho prieskumu spojené s plnením agentúrnych úloh.

Agentúrna úloha. Úloha vydávaná silám a prostriedkom agentúrneho prieskumu v oblasti náboru a riadenia agentúrnej siete a v oblasti získavania informačných správ, delí sa na úlohy informačné a organizačné.

Informačná úloha. Úloha vydávaná silám a prostriedkom agentúrneho prieskumu na získavanie požadovaných správ o nepriateľovi a o bojisku.

Organizačná úloha. Úloha vydávaná silám a prostriedkom agentúrneho prieskumu v oblasti náboru a riadenia agentúrnej siete.

Náborová úloha. Úloha vydávaná silám a prostriedkom agentúrneho prieskumu v oblasti náboru agentúrnej siete.

Preverovacia úloha. Úloha vydávaná agentúrnym prostriedkom s cieľom preveriť ich spoľahlivosť, dôveryhodnosť a bezpečnosť alebo s cieľom preveriť operatívnosť, spoľahlivosť a odolnosť agentúrneho spojenia.

Uvedenie do kľudu. Opatrenia v riadení agentúrneho prostriedku znamenajúce prerušenie plnenia informačných a organizačných úloh s výnimkou udržiavania najnutnejšieho agentúrneho spojenia.

Očisťovanie agentúrnej siete. Súhrn premyslených, starostlivo pripravených a realizovaných opatrení, ktorými sú z agentúrnych sietí vyradované nebezpečné, nespoľahlivé a zbytočné články.

Preval. Odhalenie jedného či viacerých článkov agentúrnej siete, prípadne kádrového orgánu vojenského výzvedného spravodajstva v záujmovom priestore prostriedkami nepriateľskej kontrarozvedky, spôsobujúce narušenie normálneho chodu agentúrnej činnosti.

Lokalizácia prevalu. Súhrn opatrení majúcich za cieľ nedopustiť rozšírenie prevalu na celú rezidentúru alebo na jej ďalšie nezasiahnuté články.

Dočasné ukrytie. Jedno z opatrení lokalizácie prevalu, počas ktorého sa ohrozený agentúrny prostriedok dočasne ukrýva pred zásahom nepriateľskej kontrarozvedky.

Vybratie. Cieľavedome a plánovito organizovaná akcia agentúrneho prieskumu, počas ktorej tajne preniká do budovy, miestnosti, trezoru, batožiny, vozidla a pod., a tu sa nachádzajúci materiál odcudzí alebo odfotografuje, a vráti sa na svoje miesto.

Spravodajská úloha. Všeobecný názov pre úlohy vojenského výzvedného spravodajstva.

Agentúrna spolupráca. Vedomá činnosť agentúrnych prostriedkov spočívajúca v plnení agentúrnych úloh v prospech rozvedky.

Nevedomá spolupráca. Plnenie agentúrnych úloh bez vedomia, že ide o činnosť v prospech rozvedky.

Agentúrny materiál. Materiály všetkého druhu používané v agentúrnej činnosti alebo dodávané agentúrnymi prostriedkami riadiacim orgánom a naopak.

Záujmový priestor (ZP). Územie niekoľkých štátov, jedného štátu alebo časti jedného štátu, ktoré je predmetom spravodajského záujmu vojenského výzvedného spravodajstva.

Záujmový štát. Záujmový priestor jedného štátu.

Pomocný záujmový priestor (štát). Je územie cudzieho štátu, ktoré je využívané na plnenie agentúrnych úloh v hlavných záujmových priestoroch v prospech vojenského výzvedného spravodajstva.

Záujmový objekt (ZO). Objekt agentúrneho záujmu vojenského výzvedného spravodajstva, v ktorom sú plnené informačné, náborové alebo organizačné úlohy.

Hlavný záujmový objekt (HZO). Záujmový objekt v danom záujmovom priestore, ktorý je pre agentúrny prieskum určený ako najdôležitejší.

Pomocný záujmový objekt (PZO). Ostatné záujmové objekty využívané agentúrnym prieskumom na prenikanie do hlavného záujmového objektu, alebo cez ktoré sa získavajú ďalšie významné informácie.

Stredisko riadenia agentúrneho prieskumu (SRAPs). Orgán velenia a riadenia operačného agentúrneho prieskumu zriaďovaný počas brannej pohotovosti štátu na riadenie agentúrnej siete v záujmovom priestore a záložných agentúrnych prostriedkov v tyla nepriateľa.

Agentúrna chodecká skupina (ACHS). Skupina spolupracovníkov pripravená na nasadenie do záujmového priestoru v období zostrenej medzinárodnej situácie na plnenie úloh operačného agentúrneho prieskumu.

Agentúrna prieskumná skupina (APsS). Skupina spolupracovníkov pripravená na nasadenie do tyla nepriateľa počas vojny na plnenie úloh operačného agentúrneho prieskumu.

Spolupracovník oporný bod (SP/OB). Spolupracovník na našom území, ktorý vytvára oporný bod v prípade dočasného obsadenia československého štátneho územia nepriateľom pre príslušníkov agentúrnych skupín nasadených do tyla nepriateľa (ubytovanie, materiálna pomoc, informácie).

Spolupracovník veliteľ (SP/VE). Spolupracovník zaradený na funkciu veliteľa agentúrnej skupiny. Je plne zodpovedný za činnosť skupiny počas plnenia bojovej úlohy na báze nedeliteľnej veliteľskej právomoci.

2. Pojmy agentúrnej situácie.

Agentúrna situácia (AS). Súhrn všetkých skutočností, ktoré ovplyvňujú agentúrnu činnosť v záujmovom priestore.

Kontrarozviedny režim (KRR), (Kontrarozviedna situácia). Súhrn všetkých aktívnych a pasívnych opatrení kontrarozviednych služieb na ochranu štátneho a vojenského tajomstva a na zamedzenie činnosti cudzích spravodajských služieb.

Administratívno-polícajný režim. Súhrn právnych noriem a systém polícajných opatrení na udržanie verejného poriadku a kontrolu výkonu zákonných povinností obyvateľstva a cudzincov na území záujmového štátu.

Rádioagentúrna situácia (RAS). Súhrn všeobecných prvkov agentúrnej situácie v daných záujmových priestoroch, ktoré ovplyvňujú rádiové agentúrne spojenie.

Agentúrna situácia záujmového štátu. Agentúrna situácia, ktorá ovplyvňuje plnenie agentúrnych úloh v príslušnom záujmovom priestore.

Agentúrna situácia záujmového objektu (AS/ZO). Agentúrna situácia, ktorá ovplyvňuje plnenie agentúrnych úloh v príslušnom záujmovom objekte.

Agentúrna situácia miesta. Agentúrna situácia vymedzeného priestoru spojeného s plnením konkrétnej agentúrnej úlohy v danom mieste.

Agentúrna operatívna situácia. Súhrn poznatkov o agentúrnej situácii, v ktorej sú plnené konkrétne agentúrne úlohy.

Agentúrna situácia náborovej bázy. Súhrn poznatkov o agentúrnych možnostiach, motiváciách a podmienkach agentúrneho rozpracovania záujmových osôb konkrétnej náborovej bázy.

Agentúrna situácia zdroja informácií. Súhrn poznatkov o rozsahu a kvalite informácií zdroja a o podmienkach ich získavania orgánmi a prostriedkami agentúrneho prieskumu.

Agentúrna dokladová situácia (ADS). Súhrn zákonov, nariadení a zvyklostí určujúcich a ovplyvňujúcich rozsah evidencií a kontrol osôb, dokladov, spôsoby výroby, vystavovania a používania dokladov.

3. Pojmy konšpirácie, kontrarozviedky a technických prostriedkov.

Konšpirácia. Utajenie všetkých skutočností majúcich vzťah k agentúrnemu prieskumu pred nepovolanými osobami.

Legenda (Krytie). Údaje pravdivé alebo vymyslené, ale vierohodné, čiastočne preveriteľné alebo nepreveriteľné, používané orgánmi alebo agentúrnymi prostriedkami na krytie ich agentúrnej činnosti.

Legenda životopis. Vierohodná, čiastočne preveriteľná alebo ťažko preveriteľná konštrukcia životopisu, prípadne jeho časti, používaná kádrovými príslušníkmi agentúrneho prieskumu na utajenie ich príslušnosti k vojenskému výzvednému spravodajstvu a agentúrnej činnosti.

Legendovanie. Uplatňovanie legendy orgánmi a agentúrnymi prostriedkami v praktickej agentúrnej činnosti.

Dekonšpirácia. Porušenie konšpirácie.

Tajné služby. Súhrnné označenie pre rozviedne a kontrarozviedne služby a prípadne zložky kriminálnej polície plniacej štátno-bezpečnostné úlohy.

Kontrarozviedka (KR), (Kontrarozviedna služba). Špeciálne štátne orgány na ochranu štátnych a vojenských tajomstiev, majúcich za úlohu odhaľovať a zneškodňovať osoby alebo organizácie, ktoré získavajú tieto tajomstvá v prospech iných štátov.

Aktívne opatrenia kontrarozviedky. Súhrn opatrení nepriateľských tajných služieb smerujúcich k odhaleniu a zamedzeniu rozviednej činnosti vo vlastnej krajine alebo proti svojim spojencom.

Pozorovanie. Opatrenia kontrarozviedky spočívajúce v nepretržitom pozorovaní osôb alebo objektov zo stáleho (nepohyblivého) miesta vizuálne alebo s pomocou technických prostriedkov kontrarozviedky.

Sledovanie. Aktívne opatrenia kontrarozviedky spočívajúce v nepretržitom zaist'ovaní činnosti osoby za pohybu orgánmi kontrarozviedky a technickými prostriedkami kontrarozviedky.

Sledovanie tajné. Najčastejší používaný spôsob sledovania, pri ktorom sledovacia skupina utajuje svoju činnosť voči sledovanej osobe.

Sledovanie demonštratívne. Spôsob sledovania, pri ktorom sledovacia skupina neutajuje svoju činnosť voči sledovanej osobe.

Sledovanie kombinované. Spôsob sledovania, pri ktorom demonštratívne sledovanie je vystriedané sledovaním tajným, aby sledovaná osoba získala dojem, že sa sledovania zbavila a začala vykonávať agentúrnu činnosť.

Stráženie. Intenzívne, nepretržité a dlhodobé pozorovanie miest alebo osôb, ktoré sú predmetom záujmu kontrarozviedky, vykonávané utajovane a neutajovane.

Sledovacia skupina, (Sledovacia brigáda). Skupina orgánov a technických prostriedkov kontrarozviedky vykonávajúcej sledovanie konkrétnej osoby.

Sledovač. Príslušník sledovacej skupiny vykonávajúcej sledovanie.

Únik. Plánovitá, vopred premyslená akcia pátrača na zbavenie sa sledovania kontrarozviedkou, vykonaná tak, aby kontrarozviedka počas rozboru dospela k presvedčeniu, že k strate sledovanej osoby došlo vinou sledovačov.

Miesto úniku. Vopred premyslené miesto, kde pátrač plánuje v prípade potreby nenásilný únik zo sledovania.

Kontrola korešpondencie. Súhrn opatrení kontrarozviedky na skúmanie poštového styku so zahraničím s cieľom odhaľovať agentúrne spojenie cudzích výzvedných spravodajstiev, vyhľadávať vhodné osoby na rozpracovanie a získavať správy výzvedného charakteru zo záujmových štátov.

Obstavenie korešpondencie. Zavedenie kontroly a dokumentácie poštového styku osoby, ktorá je predmetom záujmu kontrarozviedky, prípadne výzvedných služieb.

Rádiové odpočúvanie a zameriavanie (Rádiopelengácia). Aktívne opatrenie kontrarozviedky na zisťovanie a odhaľovanie ilegálnych rádiových staníc pomocou zameriavacích prístrojov.

Rádiokontrarozviedka. Súčasť kontrarozviedky zodpovedná za ovplyvňovanie a sledovanie agentúrnej rádiovkej situácie, doplnenej ďalšími metódami práce kontrarozviedky, ktoré majú zabrániť ilegálnej rádioprevádzke.

Provokácia kontrarozviedky (Provokačná akcia, pasca). Metóda činnosti kontrarozviedky vykonávaná s cieľom vyvolať predpokladanú reakciu vojenského výzvedného spravodajstva a pátračov, ktorú môže kontrarozviedka podchytiť, a získať tak dôkazy o nezákonnej činnosti.

Provokatér. Osoba riadená nepriateľskou kontrarozviedkou s cieľom preniknúť do agentúrnej siete vojenského výzvedného spravodajstva a pracovať v nej podľa pokynov kontrarozviedky alebo

zájmová osoba či agentúrny prostriedok vojenského výzvedného spravodajstva získaný nepriateľskou kontrarozvedkou s obdobným cieľom.

Podstavenie provokatérov (Podstav). Aktívne opatrenie kontrarozvedky spočívajúce vo vyslaní orgánov a spolupracovníkov kontrarozvedky do prostredia vyhľadávaného pátračmi pri budovaní operatívnej stykovej základne alebo k zájmovým osobám vojenského výzvedného spravodajstva s cieľom dosiahnuť nadviazanie styku a možnosť jej ďalšieho riadenia kontrarozvedkou.

Spravodajská hra. Dlhodobá klamná činnosť kontrarozvedky s prebúraným prostriedkom vojenského výzvedného spravodajstva a/alebo nasadeným provokatérom, vykonávaná predovšetkým s cieľom dezinformovať vojenské výzvedné spravodajstvo a získať poznatky o jeho činnosti.

Prebúranie. Získanie agentúrneho prostriedku alebo inej zájmovej osoby vojenského výzvedného spravodajstva kontrarozvedkou zájmového štátu s cieľom vykonania provokačnej akcie alebo spravodajskej hry.

Priezorová technika. Optická technika (väčšinou v spojení s odpočúvacou technikou) tajne zabudovaná do stien miestností, umožňujúca kontrarozvedke priame pozorovanie alebo zadokumentovanie činnosti sledovaných osôb.

Vlámkanie. Cieľavedome a plánovite organizovaná akcia kontrarozvedky, pri ktorej tajne preniká do uzatvorenej budovy, miestnosti, trezoru, vozidla, batožiny a pod., a tu sa nachádzajúci materiál buď odcudzí alebo odfotografuje a vráti späť na pôvodné miesto.

Tajné odpočúvanie. Aktívne opatrenie kontrarozvedky využívajúce špeciálne techniky na odpočúvanie a záznam hovorov osôb, ktoré sú predmetom záujmu kontrarozvedky, s cieľom zadokumentovať ich činnosť a získať k nim údaje na typovanie.

Odpočúvacia technika. Súhrn technických prostriedkov kontrarozvedky umožňujúcich tajné odpočúvanie.

Drôtové odpočúvanie. Tajné odpočúvanie pomocou vhodne zamaskovaného mikrofónu napojeného na súčasné alebo za týmto účelom kontrarozvedky zvlášť vybudované drôtové vedenie.

Bezdrôtové odpočúvanie. Tajné odpočúvanie pomocou mikrofónu napojeného na miniatúrny rádiovysielač a spolu s ním sa vhodne zamaskované umiestni do bytového zariadenia, automobilov alebo predmetov dennej potreby.

Pasívne odpočúvanie. Tajné odpočúvanie pomocou špeciálnej techniky na bezdrôtové odpočúvanie, ktoré pracuje ako vysielateľ len na základe impulzov vonkajšej riadiacej stanice kontrarozvedky.

Zadržanie. Aktívne opatrenie orgánov kontrarozvedky na znemožnenie voľného pohybu osoby, obvykle spojené s odvedením tejto osoby na pracovisko kontrarozvedky, vypočúvaním a osobnou prehliadkou, s cieľom získať usvedčujúce alebo kompromitujúce dôkazy.

Záchyt. Zistenie prvých príznakov agentúrnej činnosti orgánu alebo agentúrneho prostriedku vojenského výzvedného spravodajstva kontrarozvedkou.

Vydieranie (Nátlak). Aktívne opatrenie, počas ktorého kontrarozvedka núti zájmovú osobu na spoluprácu na základe kompromitujúcich skutočností.

Kontrarozvedne rozpracovávanie. Cieľavedomé zhromažďovanie poznatkov o zájmovej osobe za účelom objasnenia a zadokumentovania ich výzvednej činnosti.

Realizácia. Ukončenie kontrarozvedného rozpracovania osoby jej zatknutím a odovzdaním príslušným súdnym orgánom alebo vypovedaním, či vyhostením z krajiny.

Rádiomaják. Miniatúrny vysielateľ trvalo signalizujúci svoju polohu, zabudovaný kontrarozvedkou do vozidla sledovanej osoby alebo predmetov, ktoré má táto osoba pri sebe.

Preventívne opatrenie. Súhrn opatrení kontrarozvedky a administratívnych opatrení štátnej správy inšpirovaných orgánmi kontrarozvedky na predchádzanie, zamedzenie a znemožnenie činnosti cudzích výzvedných spravodajstiev a na ochranu vlastného obyvateľstva pred ich aktivitou.

4. Pojmy náborovej činnosti.

Náborová činnosť. Cieľavedomá a plánovitá činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov na získanie osôb na agentúrnu spoluprácu.

Vyhľadávanie. Je cieľavedomá plánovitá činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov agentúrneho prieskumu, ktorej cieľom je zisťovanie a podchytenie záujmových osôb.

Typovanie. Cieľavedomá a plánovitá činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov agentúrneho prieskumu spočívajúca v konšpiratívnom zhromažďovaní údajov o záujmovej osobe, buď v priebehu osobného styku s ňou alebo mimo neho, s cieľom zhromaždiť dostatočné podklady na začatie rozpracovávaní.

Rozpracovávanie. Cieľavedomá a plánovitá činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov agentúrneho prieskumu so záujmovými adresami a typmi s cieľom podrobne ich poznať, zhodnotiť ich agentúrne možnosti, motívy a schopnosti pre agentúrnu činnosť. Získané údaje preveriť a realizovať búrací proces.

Rozpracovanie záujmového objektu. Cieľavedomá a plánovitá činnosť pracovníkov agentúrneho prieskumu na zistenie agentúrnej situácie záujmových objektov, báz náboru a prístupových ciest na preniknutie do záujmového objektu.

Náborová báza. Vrstva obyvateľstva alebo širšia skupina občanov záujmového štátu určitého zhodného zamerania podľa zamestnania, politického zmýšľania, národnostného pôvodu, osobných záujmov a pod., v ktorých sa vyskytujú možnosti a podmienky na vykonávanie náborovej činnosti.

Náborová báza objektu. Osoby, ktoré umožňujú preniknutie do určených záujmových objektov a o ktorých je známe, že majú k rozpracovanému objektu bezprostredný alebo sprostredkovaný prístup.

Operatívna styková základňa. Operatívnu stykovou základňou sú záujmové osoby, styky a známosti pátrača, ktoré majú agentúrne využitie.

Záujmová osoba. Osoba v záujmovom štáte alebo na vlastnom území, ktorá je záujmom vojenského výzvedného spravodajstva.

Adresa (A). Je záujmová osoba, ktorej základné osobné údaje boli získané bez nadviazania osobného kontaktu s ňou, a u ktorej sa objavia náznaky možnosti alebo motívu, prípadne schopnosti na agentúrnu spoluprácu.

Styk (ST). Záujmová osoba, s ktorou orgán alebo prostriedok agentúrneho prieskumu nadviazal priamy osobný styk, a je obvykle známe len priezvisko a pracovné zaradenie.

Známosť (ZN). Styk, u ktorého orgán alebo agentúrny prostriedok v priebehu stretnutia zistil ďalšie osobné údaje a vytvoril si predpoklady na ďalšie styky do budúcnosti.

Záujmová adresa (ZA), (rozpracovávaný prípad). Adresa alebo známosť, u ktorej boli zistené nutné predpoklady agentúrnych možností alebo motívov, či osobných schopností na agentúrnu spoluprácu, a u ktorej je spracovaný a schválený plán rozpracovávaní.

Typ (TP), (rozpracovávaný prípad). Záujmová adresa, o ktorej boli zhromaždené a preverené všetky dostupné osobné fakty, preverené jej agentúrne možnosti, motívy a schopnosti na agentúrnu spoluprácu a vytvorené predpoklady na jej získanie na agentúrnu spoluprácu a na organizáciu základného agentúrneho spojenia. Je spracovaný a schválený návrh na získanie na agentúrnu spoluprácu.

Agentúrne možnosti. Súhrn konkrétnych možností agentúrneho prostriedku na plnenie informačných a organizačných úloh, vyplývajúcich z jej služobného alebo spoločenského postavenia, z jej pre vojenské výzvedné spravodajstvo užitočných stykov a známostí, pracovných a osobných vlastností a schopností.

Búracie motívy. Súhrn existujúcich skutočností alebo cieľavedome vytvorených názorov a osobných vlastností typu, tvoriacich dôvody alebo pohnútky na jej pristúpenie na agentúrnu spoluprácu.

Motív agentúrnej spolupráce. Motívy majúce trvalý pozitívny vplyv na pokračovanie agentúrnej spolupráce, prípadne nové dôvody na zotrvanie v agentúrnej spolupráci.

Motív ideovo politický. Motívy založené na zhodnosti alebo príbuznosti svetového názoru záujmovej osoby, rozpracovávaného prípadu a pátrača, prípadne na využití jeho vlastníctva alebo iných humánnych názorov, postojov a citov (napríklad mierové hnutie).

Motív materiálne finančný. Motívy vyplývajúce z rozporu medzi materiálnymi túžbami, potrebami a možnosťami záujmovej osoby, rozpracovávaného prípadu a jeho rodiny, prípadne medzi ich spoločenskými požiadavkami a možnosťami uspokojiť tieto túžby a požiadavky, ktoré vedú k snahe získať mimoriadne materiálne a finančné prostriedky.

Motív strachu a kompromitácie. Motívy vyplývajúce z vedomia existencie kompromitujúcich materiálov, ktoré dovoľujú pátračovi ich využitie v procese náborovej činnosti na rozpracovávanie záujmovej osoby a získanie typu, a pri riadení agentúrneho prostriedku.

Motív vzájomných sympatií. Obvykle pomocný motív založený na citových, priateľských alebo rodinných vzťahoch záujmovej osoby, rozpracovávaného prípadu a agentúrneho prostriedku k pátračovi.

Motív zvláštnych pohnútok. Motívy založené na využití niektorých stavov nespokojnosti, pocitov krivdy, pomsty, nenávisti, alibizmu a pod..

Motív osobných vlastností a zvláštností povahy. Motívy založené na využití niektorých vlastností, prípadne zvláštností záujmovej osoby, typu a agentúrneho prostriedku.

Búranie, (búrací proces). Cieľavedomá a plánovito pripravená činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov agentúrneho prieskumu na získanie typu na agentúrnu spoluprácu.

Postupné vt'ahovanie do agentúrnej spolupráce. Druh búrania, pri ktorom sa od rozpracovávaného prípadu vyžaduje činnosť najskôr zdanlivo bezvýznamná a nezávadná, potom je činnosť postupne stále nezákonnejšia až do plnenia požiadaviek agentúrneho charakteru, ktorých plnením sa dostáva rozpracovávaný prípad do závislosti na vojenskom výzvednom spravodajstve.

Priama ponuka. Druh búrania, v rámci ktorého sa typu predkladá návrh alebo požiadavka na spoluprácu s vojenským výzvedným spravodajstvom.

Kompromitácia. Druh búrania, v rámci ktorého sa využíva hrozba zverejnenia poznatkov o osobe alebo iných príbuzných, ktoré môžu rozpracovávanú osobu v očiach verejnosti, zamestnávateľa, či v rodinnom kruhu kompromitovať.

Kompromitujúce materiály. Rôzne materiály a údaje svedčiacie o trestnej, nečestnej, nemorálnej a inej spoločensky opovrhnutiahodnej činnosti záujmovej osoby, ktorých zverejnenie by pre ňu znamenalo závažnú ujmu.

Závazok na spoluprácu. Písomné alebo inak zadokumentované prehlásenie agentúrneho prostriedku o jeho dobrovoľnej agentúrnej spolupráci s vojenským výzvedným spravodajstvom.

Spravodajský záujem. Snaha, úsilie alebo záujem vojenského výzvedného spravodajstva o osobu, objekt alebo zdroj informácií na spravodajské využitie.

Práca cudzími rukami. Spôsob agentúrnej práce, najmä v oblasti náborovej činnosti, keď orgán agentúrneho prieskumu plnenie väčšiny organizačných úloh nevykonáva sám, ale cieľavedome k tomu využíva agentúrne prostriedky vojenského výzvedného spravodajstva.

Práca pod cudzou vlajkou. Druh agentúrnej spolupráce, keď agentúrny prostriedok nevie, že pracuje pre československé vojenské výzvedné spravodajstvo a domnieva sa, že ide o spoluprácu pre iný štát alebo inštitúciu v záujmovom štáte. Pri získaní agentúrneho prostriedku na spoluprácu nevystupuje pátrač ako príslušník vlastného štátu.

5. Pojmy agentúrneho spojenia.

Agentúrne spojenie. Súhrn prostriedkov a spôsobov spojenia zabezpečujúcich tajné (konšpiratívne) riadenie činnosti agentúrnej výzvednej siete na riešenie výzvedných a organizačných úloh.

Osobné agentúrne spojenie. Druh agentúrneho spojenia založený na osobnom styku osôb zapojených do agentúrnej práce.

Neosobné agentúrne spojenie. Druh agentúrneho spojenia bez osobného styku osôb zapojených do agentúrnej práce.

Kuriérne agentúrne spojenie. Druh agentúrneho spojenia medzi Hlavným ústredím a ilegálnou rezidentúrou, uskutočňovaný pátračom alebo spolupracovníkom kuriérom.

Schôdzka. Prostriedok osobného agentúrneho spojenia spočívajúci v uskutočnení osobného styku a konania s riadiacim orgánom, agentom rezidentom, spojku inštruktorom a pod. s agentúrnym prostriedkom.

Riadna schôdzka (RS). Schôdzka pripravená plánovito a dlhodobo vopred dohodnutá, slúžiaca na riešenie základných otázok riadenia.

Náhradná schôdzka (NS). Organizuje sa v prípade, ak by nemohla byť uskutočnená riadna schôdzka.

Mimoriadna schôdzka (MMS). Schôdzka pripravená vopred do všetkých podrobností, používaná v prípade naliehavej potreby na styk medzi riadiacim orgánom a agentúrnym prostriedkom. Uskutočňuje sa na jednoduchú výzvu jedného z nich.

Kontrolná schôdzka (KOS). Forma agentúrneho spojenia používaná obvykle pri agentúrnych prostriedkoch daných do kľudu, alebo keď sú dlhodobo riadené formami neosobného agentúrneho spojenia. Nedochádza k osobnému stretnutiu s riadiacim orgánom, ale je uskutočňovaný len vizuálny kontakt, prípadne dohovor optickou signalizáciou.

Krátka schôdzka (KS). Forma agentúrneho spojenia používaná na osobné odovzdanie agentúrnych materiálov počas krátkeho stretnutia medzi riadiacim orgánom a agentúrnym prostriedkom alebo na organizačný odkaz.

JAVKA. Schôdzka dvoch nepoznajúcich sa osôb, keď na preukázanie oprávnenosti na agentúrne stretnutie slúži poznávacie znamenie a heslo.

Odovzdávacia schôdzka. Schôdzka, na ktorej dochádza k odovzdaniu a prevzatiu agentúrneho prostriedku medzi dvomi riadiacimi orgánmi.

Náhodná schôdzka. Spôsob mimoriadnej schôdzky, ktorej podmienky nie sú vopred s agentúrnym prostriedkom dohodnuté, je však riadiacim orgánom dôkladne pripravená a dochádza k nej z jeho rozhodnutia bez predchádzajúcej výzvy pod legendou náhodného stretnutia.

Termín schôdzky. Dátum a hodina schôdzky, tak ako boli určené agentúrnemu prostriedku.

Záložný termín schôdzky. Termín schôdzky, určený obvykle o niekoľko hodín neskôr pre prípad oneskorenia príchodu na schôdzku riadiaceho orgánu alebo agentúrneho prostriedku z rôznych vážnych dôvodov.

Miesto schôdzky (MS). Vopred vybrané a preverené miesto alebo priestor, v ktorom sa predpokladá vykonanie vlastného stretnutia s agentúrnym prostriedkom.

Miesto stretnutia. Miesto, ktoré je oznámené agentúrnemu prostriedku ako miesto, kde sa stretne s riadiacim orgánom. Odtiaľ je navedený na vlastné miesto schôdzky. Musí umožniť kontrolu agentúrneho prostriedku počas jeho príchodu. Vydáva sa v ojedinelých odôvodnených prípadoch namiesto trasy stretnutia.

Trasa stretnutia. Trasa pohybu a činnosti agentúrneho prostriedku pred vlastnou schôdzkou, organizovaná riadiacim orgánom s cieľom vykonať kontrolu, či nie je sledovaný. Jej súčasťou je

východzí bod, kontrolné body, miesta kontaktovania a stanovište pátrača na kontrolu agentúrneho prostriedku na trase.

Východiskový bod (VB). Miesto na začiatku trasy stretnutia vydané agentúrnemu prostriedku ako miesto, kde sa má stretnúť s riadiacim orgánom.

Kontrolný bod. Miesto na trase stretnutia, kde agent vykonáva nariadenú činnosť a ktorá umožňuje jeho ďalšiu kontrolu a previerku.

Miesto kontaktu (MK). Miesto, v ktorom podľa zámeru riadiaceho orgánu je plánované stiahnutie agenta z trasy stretnutia.

Trasa stiahnutia. Trasa, po ktorej podľa zámeru riadiaceho orgánu je plánovaný presun agentúrneho prostriedku z miesta kontaktovania na miesto schôdzky.

Stanovište pátrača na kontrolu. Vopred vybrané a skryté stanovište, z ktorého pátrač vykonáva kontrolu agentúrneho prostriedku a jeho činnosť na trase stretnutia.

Poznávacie znamenie. Predstavuje vopred dohovorené znamenia, podľa ktorých jeden z účastníkov JAVKY pozná druhú osobu. Ich nositeľom je spravidla podriadený.

Heslo. Určené príslovie, prípadne aj predmety na potvrdenie vizuálneho poznania a na vzájomnú identifikáciu dvoch osôb oprávnených na agentúrne stretnutie.

Mŕtva agentúrna schránka (MAS). Prostriedok neosobného agentúrneho spojenia predstavujúci dohovorené, a v prípade nutnosti vopred vybudované tajné miesto alebo predmet, ktoré sú používané na odovzdanie alebo tajnú úschovu zamaskovaného agentúrneho materiálu.

Pohyblivá mŕtva agentúrna schránka (PoMAS). Mŕtva agentúrna schránka v dopravných prostriedkoch, v ktorých sa na určenom mieste ukladá vhodne zamaskovaný agentúrny materiál.

Prenosná mŕtva agentúrna schránka (PMAS). Mŕtva agentúrna schránka určená na prepravu agentúrneho materiálu alebo jeho úschovu na vopred určenom mieste, zabudovaného v maskovacom predmete.

Rádiová mŕtva agentúrna schránka (RMAS). Mŕtva agentúrna schránka určená na tajnú úschovu rádiovkej techniky pri bežnom používaní alebo na dlhodobú úschovu.

Príručná mŕtva agentúrna schránka (PrMAS). Mŕtva agentúrna schránka používaná obvykle na opakovanú úschovu materiálov, vybudovaná pre osobnú potrebu jedného agentúrneho pracovníka.

Adjustovaná mŕtva agentúrna schránka. Mŕtva agentúrna schránka vybavená zariadením, ktoré počas zásahu nepovolanej osoby zničí agentúrny materiál.

Signalizácia. Druh neosobného agentúrneho spojenia spočívajúci v odovzdaní krátkych oznamov pomocou signálov.

Signál. Grafická značka, predmet alebo optické, rádiové či akustické znamenie, majúce vopred dohodnutý význam.

Signálne miesto (SM). Vopred vybrané a určeným spôsobom kontrolované miesto umiestnenia signálov.

Maskovanie. Skrytie agentúrnych materiálov do predmetov dennej potreby, prípadne terénnych predmetov.

Maskovací predmet. Predmet určený na zamaskovanie agentúrneho materiálu.

Obsluha mŕtvej agentúrnej schránky (Operácia na MAS). Uloženie agentúrnych materiálov do mŕtvej agentúrnej schránky a ich vyzdvihnutie z mŕtvej agentúrnej schránky s príslušnou signalizáciou.

Provokácia na mŕtvej agentúrnej schránke. Predstierané, ale neuskutočnené vyzdvihnutie materiálu z mŕtvej agentúrnej schránky, s cieľom vyvolať aktívnu činnosť kontrarozvedky v prípade, že by mŕtva agentúrna schránka bola pod ich strážení.

Konšpiračný byt (KB). Byt, súčasť bytu, prevádzka, kancelária, chata a pod., kde sa uskutočňujú schôdzky a stretnutia s agentúrnymi prostriedkami.

Preverovacia zásielka. Materiál upravený tak, aby bolo možné zistiť nepovolané zásahy, určený na previerku agentúrnych prostriedkov, ktorým bol materiál vydaný na dopravu.

Adjustácia. Úprava poštovej zásielky (list, balíček, tlačoviny) alebo iného predmetu, umožňujúca odhaliť počas expertízy zásah nepovolanej osoby alebo zničiť utajovaný obsah.

Expertíza. Odborné posúdenie neporušenosti adjustácie predmetu.

Tajnopisné spojenie. Odovzdávanie písomných agentúrnych správ pomocou prostriedkov neviditeľného záznamu.

Prostriedky neviditeľného záznamu (PNZ). Tajnopisné a zvláštne prostriedky na neviditeľný záznam správ agentúrneho charakteru.

Karbón (KN). Tajnopisný prostriedok na písanie tajných textov, pracujúci na princípe kopírovacieho papiera.

Tajný atrament (TI). Tajnopisný prostriedok vo forme chemického roztoku na písanie tajných textov.

Tajný text (TT), Tajnopis. Neviditeľný text (otvorený, šifra, kód) písaný niektorým tajnopisným prostriedkom.

Krycí text. Viditeľný text listu, pohľadnice, časopisu a pod., na ktorých je umiestnený tajný text.

Mikročítačka. Miniaturna zmenšenina textu o ploche 1 až 3 mm² používaná obojstranne v agentúrnom spojení.

Preparovaný film. Chemicky špeciálne upravený komerčný film, ktorý nie je možné bežným spôsobom vyvolať, vhodný nielen na fotoreprodukciiu, ale aj na fotografovanie v teréne.

David. Negatívna snímka textu zmenšená na veľkosť 2 až 4 cm² na uľahčenie maskovania, zhotovovaná bežnými fotografickými prístrojmi.

Latentná kópia. Neexponovaná, avšak nevyvolateľná kópia na svetlocitlivých vrstvách, prípadne zaistená proti vyvolaniu bežnými spôsobmi.

Dvojaká negatívna snímka (DSN). Latentná kópia kopírovaná do citlivej vrstvy čiernobieleho a farebného filmu vyvolateľná v špeciálnej vývojke.

Dvojaká pozitívna snímka (DSP). Latentná kópia kopírovaná do citlivej vrstvy čiernobieleho fotografického papiera, vyvolateľná v špeciálnej vývojke.

Blanka. Papier s veľmi ľahko stierateľnou emulziou, ktorá zotretá (s textom) a vhodne zamaskovaná slúži na odovzdanie správ v oboch smeroch.

Kopírovací papier. Veľmi tenký špeciálny fotokopírovací papier slúžiaci na priame kopírovanie textu pri dennom a umelom osvetlení.

Metalfoto. Spôsob vyhotovovania kópií na fotocitlivý, kovový materiál s využitím miniaturizácie textu. Vyhotovenú latentnú kópiu alebo vyvolanú kópiu je možné prekryť krycou vrstvou.

Špeciálne rádiové spojenie (SRS). Rádiové spojenie organizované v mieri a počas vojny na stupňoch armáda, front (okruh), generálny štáb a agentúrne prostriedky, ktoré pôsobia v záujmových priestoroch (v tle nepriateľa).

Jednostranné špeciálne rádiové spojenie (JRS). Spojenie zabezpečujúce riadenie agentúrnych prostriedkov HLT, organizované v rádiovéj sieti alebo na samostatnom smere a vykonávané nemodulovanou telegrafiou alebo telefóniou.

Obojstranné špeciálne rádiové spojenie (ORS). Spojenie na príjem správ od agentúrnych prostriedkov a ich riadenie, organizované na samostatnom smere alebo v rádiovéj sieti, uskutočňované ako bezdotykové (v priebehu relácie nedochádza k nadviazaniu kontaktu medzi korešpondentom

a ústredím) alebo s dotykom, keď v priebehu relácie dochádza k nadviazaniu kontaktu medzi korešpondentom a ústredím, pričom obidve strany vysielajú zásadne na rozdielnych frekvenciách.

Relácia špeciálneho rádiového spojenia.

1. Praktické uskutočnenie rádiového spojenia medzi ústredím a korešpondentom za účelom odovzdania správy korešpondentovi alebo prijatie správy od neho.
2. Označenie dopravných údajov v spojovacom pláne, ktoré umožňujú vykonanie rádiového spojenia.

Kontrolná relácia špeciálneho rádiového spojenia. Relácia plánovaná a uskutočňovaná za účelom preverenia obojstranného rádiového spojenia s korešpondentom zo záujmového štátu.

Korešpondent. Agentúrny prostriedok vyškolený ako agentúrny radista, s ktorým je organizované špeciálne rádiové spojenie.

Rádiová príprava (rádioagentúrna príprava). Výcvik agentúrnych prostriedkov určených na vykonávanie rádiového spojenia.

Rádiový dôstojník (RD). Odborný orgán zaradený v organizácii agentúrneho prieskumu alebo spojovacieho oddelenia Spravodajskej správy GŠ, ktorého úlohou je vykonávať rádiovú prípravu, inštruktáže, školenia a pod., a po odbornej stránke riadiť špeciálne rádiové spojenie.

Spojovacie ústredie. Samostatný rádiový uzol zvláštneho určenia, resp. rádiová stanica tohto uzla, udržiujúca špeciálne rádiové spojenie s korešpondentmi.

Samostatný rádiový uzol zvláštneho určenia. Špeciálny spojovací útvar (jednotka), ktorého hlavnou úlohou je zabezpečenie špeciálneho rádiového spojenia na príslušnom stupni.

Rádiový prijímač pre špeciálne rádiové spojenie. Prijímač (komerčný alebo agentúrny) na zabezpečovanie špeciálneho rádiového spojenia zo strany korešpondenta.

Agentúrna rádiová stanica. Rádiová stanica slúžiaca na zabezpečenie špeciálneho rádiového spojenia v ilegálnych podmienkach.

Spojovací plán. Dokument, obsahujúci všetky údaje potrebné na udržiavanie špeciálneho rádiového spojenia s korešpondentom.

Rádiový konšpiračný byt (RKB). Miestnosť (súbor miestností) splňujúca podmienky na konšpiračný byt a zodpovedajúca potrebným technickým požiadavkám, určená na vykonávanie špeciálneho rádiového spojenia v ilegálnych podmienkach.

Tiché počúvanie. Slúchadlo (slúchadlá) vrátane jeho zapojenia zabezpečujúce príjem signálov z prijímača tichou cestou bez použitia reproduktoru.

Šifrový orgán (ŠO). Pracovisko kádrových pracovníkov šifrovej služby Spravodajskej správy GŠ vybavené príslušnými materiálmi, technikou a zariadením na spracovanie šifrovaných správ v celom obore vojenského výzvedného spravodajstva.

Šifra. Všeobecný názov pre pomôcku, techniku a zariadenie alebo ich časti, ktoré sú určené na šifrovanie správ tajného alebo prísne tajného charakteru.

Základná šifra. Technický alebo ručný prostriedok šifrového spojenia na zabezpečenie utajeného prenosu správ medzi Hlavným ústredím a rezidentúrami v zahraničí, s ktorým môžu pracovať zvlášť na to preverení kádroví pracovníci šifrovej služby Spravodajskej správy GŠ a preverení pracovníci na výkon šifrovej služby.

Agentúrna šifra. Odborný pojem pre prostriedok šifrového spojenia na zabezpečenie utajeného prenosu medzi Hlavným ústredím a agentúrnymi prostriedkami.

Pracovník šifrovej služby (ŠD). Kádrový príslušník Spravodajskej správy GŠ zaradený v organizácii na vykonávanie šifrového spojenia a zvlášť preverení pre šifrovú službu. V podmienkach zahraničných rezidentúr je používaný názov šifrový orgán.

Jednostranné šifrové spojenie. Šifrové spojenie medzi Hlavným ústredím a agentúrnymi prostriedkami zaistené len v jednom smere medzi Hlavným ústredím a agentúrnym prostriedkom alebo opačne.

Obojstranné šifrové spojenie. Šifrové spojenie medzi Hlavným ústredím a agentúrnymi prostriedkami v oboch smeroch.

Obežníkové šifrové spojenie. Šifrové spojenie, ktoré umožňuje Hlavnému ústrediu odosielať rovnaký text správy niekoľkým rezidentúram.

Príprava na výkon šifrovej služby. Výcvik a príprava agentúrnych prostriedkov a kádrových príslušníkov Spravodajskej správy GŠ určených na prácu so základnou alebo agentúrnou šifrou.

Šifrovanie. Všeobecný názov pre pracovné postupy pomocou základnej alebo agentúrnej šifry.

Zašifrovanie. Prevedenie otvoreného textu (text in claris) do výsledného šifrovaného textu, ktorý je odovzdaný všetkými druhmi pojítok.

Dešifrovanie. Prevedenie výsledného šifrovaného textu do otvoreného textu.

Šifrogram. Usporiadanie výsledného šifrovaného textu na odovzdanie všetkými druhmi pojítok.

Odoslaná správa. Otvorený text správy napísaný na predpísanom formulári a určený na zašifrovanie.

Prijatá správa. Otvorený text správy dosiahnutý dešifrovaním a napísaný na predpísanom formulári.

Kód. Skupina číselných alebo písmenkových znakov, prípadne dohodnuté slová alebo vety, ktoré nahrádzajú otvorený text rôzneho obsahu.

6. Pojmy získavanie správ a informačná činnosť.

Získavanie správ. Systematická a plánovitá činnosť orgánov a agentúrnych prostriedkov vojenského výzvedného spravodajstva zameraná na splnenie informačných úloh a vedená zvláštnymi formami a metódami.

Informačná činnosť (IC). Zhromažďovanie, triedenie, štúdium, analýza a vyhodnocovanie výzvedných správ, ich zhrnutie do tematických, či súhrnných informačných dokumentov (agentúrnych, či legálnych správ alebo informačných šifier) písomných, ústnych alebo zaznamenaných na technických médiách a ich predkladanie príslušným orgánom.

Informačný úsek (IÚ). Časť Spravodajskej správy GŠ zaoberajúca sa informačnou činnosťou o vojenskej politike, vojenskom a ekonomickom potenciáli, zbraňových systémoch a zostavách ozbrojených síl nepriateľa.

Požiadavka na získanie informácie (Informačná požiadavka). Požiadavka na získanie a dodanie konkrétnej výzvednej správy (údaje), formulovaná Informačným úsekom alebo oddelením Hlavného ústredia.

Prameň informácií (Zdroj informácií). Miesto výskytu alebo nositeľ informácií, ktoré sú predmetom záujmu vojenského výzvedného spravodajstva.

Výzvedná správa.

1. Správa obsahujúca komplexné alebo čiastkové údaje utajovaného charakteru (agentúrna správa, informácia šifrou alebo verejné údaje, legálna správa) o skutočnostiach, ktoré charakterizujú záujmové objekty alebo otázky,
2. Materiály, dokumenty, tlačoviny, predmety, celky či súčasti techniky, na ktorých základoch je možné vytvoriť potrebné informácie s príslušnými závermi.

Agentúrna správa (AZ). Obsahuje skutočnosti a údaje, ktoré sú predmetom záujmu vojenského výzvedného spravodajstva, ktoré ich získava prostredníctvom agentúrnej siete alebo vlastnou činnosťou orgánov agentúrneho prieskumu.

Legálna správa (LS). Obsahuje údaje verejného charakteru, ktoré nie sú v záujmovom priestore utajované a sú predmetom záujmu vojenského výzvedného spravodajstva.

Informačná šifra (IŠ). Obsahuje závažné informácie pre vojenské výzvedné spravodajstvo, vyžadujúce čo najrýchlejšie odovzdanie.

Správa o agentúrnej situácii (A-AS). Obsahuje informácie o skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú agentúrnu činnosť v záujmovom priestore.

Správa o agentúrnej dokladovej situácii (A-ADS). Obsahuje informácie o zákonoch, nariadeniach a zvyklostiach ovplyvňujúcich rozsah kontrol osôb, dokladov a tiež spôsob výroby, vydávanie a používanie dokladov.

Správa o rádio-agentúrnej situácii (A-RAS). Obsahuje informácie, ktoré ovplyvňujú plánovanie a bezpečnú prevádzku rádiového špeciálneho spojenia.

Dokumentárny materiál.

1. Vytlačené, napísané alebo na rôznych médiách zaznamenané dokumenty (údaje), právne vybavené a označené podľa platných predpisov alebo zákonov v origináli alebo kópii.
2. Ostatné originály alebo kópie pôvodných dokumentov, prípadne ich zvyšky, ktoré slúžia ako podklady alebo vysvetľujú dokumenty uvedené v bode 1.
3. Vzory výzbroje, techniky a prostriedkov, ktorých štúdiom a rozbor umožňuje vyvodit' patričné závery.

Dočasné vyňatie dokumentárneho materiálu. Metóda získavania výzvedných správ, pri ktorej sa dokument dočasne utajene vyjme z miesta úschovy, patrične spracuje (skopíruje a pod.), a po spracovaní sa vracia znovu na pôvodné miesto uloženia.

Kopírovanie dokumentárneho materiálu. Metóda získavania výzvedných správ spočívajúca vo vyhotovení presného a úplného duplikátu obsahu originálneho dokumentu rôznymi technickými prostriedkami a spôsobmi.

Odcudzenie dokumentárneho materiálu. Metóda získavania výzvedných správ, pri ktorej je dokument odcudzený z miesta úschovy.

Kúpa dokumentárneho materiálu. Metóda získavania výzvedných správ, keď Orgán alebo agentúrny prostriedok kupuje dokumentárny materiál, ktorý je predmetom záujmu vojenského výzvedného spravodajstva.

Legálna možnosť získavania výzvedných správ. Možnosť získavať legálne správy o niektorých záujmových otázkach, ktoré nie sú alebo nemôžu byť z rôznych dôvodov utajované, a sú zverejňované rôznou formou rôznymi inštitúciami, vrátane masových oznamovacích prostriedkov.

Prieskumná cesta (PsC). Výjazd orgánov vojenského výzvedného spravodajstva alebo spolupracovníkov k záujmovému objektu s cieľom získať správy osobným pozorovaním, fotografovaním, načúvaním, vyzvedaním a pod..

Spravodajská informácia (SI). Presné, pravdivé, objektívne zhrnutie všetkých získaných a vyhodnotených správ a poznatkov o záujmovej problematike.

Dezinformácia. Nepravdivá správa (údaj) alebo dokumentárny materiál z oblasti politickej, vojenskej, hospodárskej, technickej, či vedecko-výskumnej, ktorá má viesť protivníka do omylu o skutočnom stave, plánoch a opatreniach dezinformujúcej strany s cieľom prinútiť ho urobiť nesprávne závery, a prijať pre seba nevýhodné opatrenia.

Dezinformácia pravdou. Metóda šírenia dezinformácie, keď sa rozširujú pravdivé závery s predpokladom, že nezodpovedajú už vytvoreným predstavám protivníka o danej otázke, a tým budú tieto správy považované za dezinformačné.

7. Pojmy agentúrnej dokumentácie, agentúrnych a legalizačných dokladov.

Agentúrne písomnosti. Všetky písomnosti spracované v súvislosti s agentúrnou činnosťou podľa jednotlivých zásad.

Agentúrny zväzok. Zväzok agentúrnych písomností vzťahujúcich sa k určitému druhu agentúrnej činnosti.

Osobný agentúrny zväzok. Zväzok agentúrnych písomností zahrňujúci všetky písomnosti vzťahujúce sa k osobným údajom záujmovej osoby alebo orgánu agentúrneho prieskumu a obsahujúci identifikačné údaje.

Pracovný agentúrny zväzok. Zväzok agentúrnych písomností obsahujúci všetky písomnosti o práci s agentúrnym prostriedkom alebo zachytávajúci agentúrnu činnosť orgánu agentúrneho prieskumu.

Agentúrny zväzok špeciálnej prípravy orgánu. Zväzok agentúrnych písomností týkajúci sa prípravy orgánu pred výjazdom.

Legalizačný zväzok. Zväzok agentúrnych písomností zahrňujúci všetky písomnosti týkajúce sa legalizácie, pracovného zaradenia a odlegalizácie legizanta.

Agentúrny zväzok rádiospojenia. Zväzok agentúrnych písomností zahrňujúci všetky písomnosti a požiadavky súvisiace so špeciálnou rádiopripravou a agentúrnym rádiovým spojením.

Agentúrny technický zväzok. Zväzok agentúrnych písomností o vybavení agentúrnymi dokladmi a agentúrnou technikou všetkého druhu a o školení ich používania.

Agentúrno-operatívna evidencia Spravodajskej správy GŠ. Kartotéka základných evidenčných dát orgánov, agentúrnych prípadov a iných prostriedkov vojenského výzvedného spravodajstva (heslá, mŕtve agentúrne schránky, konšpiratívne byty apod.) pre účely všeobecnej evidencie a na vykonávanie lustrácie a blokovanie.

Úkony vykonávané v rámci agentúrno-operatívnej evidencie. Špeciálne opatrenia slúžiace na evidenčné podchytenie a zabezpečenie agentúrnej činnosti.

Identifikačné údaje. Pravé a krycie osobné údaje orgánov a agentúrnych prostriedkov.

Navádzacie údaje. Prvé neúplné osobné údaje osôb zo záujmových štátov umožňujúce lustrácie.

Lustrácia. Administratívny prieskum v evidenciách federálneho ministerstva vnútra a v agentúrnej evidencii Spravodajskej správy GŠ s cieľom zistiť, či lustrovaná osoba nie je predmetom záujmu zložiek federálneho ministerstva vnútra a či je možné zo strany Spravodajskej správy GŠ pokračovať na prípade.

Lustračný lístok. Predpísaná tlačovina obsahujúca základné údaje o záujmovej osobe, ktorou sa vyžaduje vykonanie lustrácie.

Lustrácia „BLESK“. Lustrácia vybavovaná v naliehavých a odôvodnených prípadoch v čo najkratšej dobe.

Prelustrácia. Opakovaná lustrácia záujmovej osoby.

Evidenčná karta. Predpísaná tlačovina slúžiaca na evidenčné podchytenie údajov o agentúrnom prípade na zabezpečenie lustrácie a na predbežné blokovanie.

Blokovanie. Zabránenie rozpracovávaniu podchytenej záujmovej osoby iným orgánom Spravodajskej správy GŠ, federálneho ministerstva vnútra, vojenskej kontrarozviedky a pod., vykonávané orgánmi operatívnej evidencie blokovacou kartou.

Predbežné blokovanie. Blokovanie doposiaľ nikým nerozpracovávanej záujmovej osoby, vykonávané orgánmi operatívnej evidencie evidenčnou kartou na obdobie šiestich mesiacov.

Blokovacia karta. Tlačovina s údajmi o rozpracovávanej záujmovej osobe, ktorej odovzdaním do operatívnej evidencie sa zabezpečuje blokovanie prípadu.

Blokácia príjazdu. Blokácia príjazdu cudzinca do ČSSR cestou federálneho ministerstva vnútra-CENTR na základe schválenej požiadavky náčelníkom agentúrneho prieskumu.

Hlásenie o založení agentúrneho zväzku. Tlačovina obsahujúca údaje o založení agentúrneho zväzku všetkého druhu.

Hlásenie zmien. Tlačovina obsahujúca údaje o všetkých zmenách založených agentúrnych zväzkov všetkého druhu.

Hlásenie o archivácii agentúrneho zväzku. Tlačovina obsahujúca údaje o archivovaní agentúrneho zväzku všetkého druhu.

Požiadavka na vyňatie archívneho zväzku. Tlačovina s údajmi a schvaľovacím postupom na vyňatie archívneho zväzku.

Anketa podozrivých osôb. Tlačovina obsahujúca údaje o podozrivých osobách zo spolupráce s nepriateľskou kontrarozvedkou.

Prezývka. Krycie značenie spolupracovníka, agentúrneho prípadu, prostriedkov agentúrneho spojenia alebo pracoviska agentúrneho prieskumu.

Spravodajský preukaz. Služobný preukaz preukazujúci príslušnosť k Spravodajskej správe GŠ vydávaný orgánom na pravé alebo krycie meno.

Krycie doklady. Osobné doklady vydávané orgánom na pravé alebo krycie údaje, umožňujúce krytie agentúrnej činnosti (krycí občiansky preukaz KOP, krycí vodičský preukaz KVP apod.).

Legalizačné dokumenty. Krycie dokumenty vydávané v súlade s legendou legalizanta na zakrytie predchádzajúcej príslušnosti k Československej ľudovej armáde, napríklad krycí občiansky preukaz, krycí vodičský preukaz, krycia vojenská knižka, krycí preukaz Revolučného odborového hnutia, krycia členská legitímácia Komunistickej strany Československa.

Krycie kádrové materiály. Krycie kádrové materiály sú dokumenty, ktoré spracováva orgán zabezpečujúci legalizáciu pre legalizačný podnik za účelom zakrytia príslušnosti legalizanta k Československej ľudovej armáde.

Spravodajské číslo. Číslo vydané operatívnou evidenciou, slúžiace na označenie orgánov agentúrneho prieskumu, totožné s číslom spravodajského preukazu, pečatidla a preukazmi na vstup do budovy. Používa sa pri podpisovaní agentúrnych písomností a pri strojovom spracovaní evidenčných údajov.

Osobné evidenčné číslo. Číslo vydané operatívnou evidenciou tým pracovníkom agentúrneho prieskumu, ktorí nie sú kádrovými orgánmi agentúrneho prieskumu.

Krycie meno. Vymyslené meno orgánu agentúrneho prieskumu, pod ktorým je vykonávaná agentúrna činnosť.

Heslá evidované v operatívnej evidencii. Vopred dohovorené heslá riadiaceho orgánu s agentúrnymi prostriedkami pre prípady neplánovaného príjazdu, prechodu štátnej hranice, pre prípad ohrozenia a pod..

Agentúrne doklady. Falzifikáty osobných dokladov občanov záujmových štátov, hlavne kapitalistických, vrátane legendy k nim, umožňujúce orgánom a agentúrnym prostriedkom prechod hraníc, pobyt a pohyb v záujmových štátoch.

Falzifikát osobných dokladov. Osobný doklad vyrobený orgánmi zabezpečovacieho úseku agentúrneho prieskumu s maximálnou možnou presnosťou podľa originálu.

Falzifikát železný. Falzifikát osobného dokladu vyplnený podľa údajov skutočne žijúcej osoby a líšiaci sa od originálu len fotografiou.

Falzifikát lipový. Falzifikát osobného dokladu vyplnený podľa originálneho dokladu vymyslenými alebo upravenými osobnými dátami.

Legenda agentúrnych dokladov. Súhrn údajov umožňujúci použitie agentúrnych dokladov na prechod štátnej hranice, pobyt a pohyb v záujmových štátoch (životopisné dáta vlastné a najbližších príbuzných, údaje v dokladoch, bydlisku, pracovisku, dôvody pobytu a pohybu v záujmovom štáte.

Nositeľ originálu dokladu. Cudzí štátny príslušník, ktorého doklad bol použitý ako vzor na výrobu agentúrneho dokladu.

Hlavný osobný doklad. Základný osobný doklad materskej alebo cudzej krajiny, ktorý slúži na identifikáciu osoby (preukaz totožnosti alebo cestovný pas).

Pomocný osobný doklad. Doplnkový doklad podružného významu, ktorý rozvíja a upevňuje vierohodnosť hlavného osobného dokladu (napríklad vodičský preukaz, očkovací preukaz, členské a iné preukazy a pod.).

8. Pojmy materiálneho a finančného zabezpečenia práce vojenského výzvedného spravodajstva.

Finančné agentúrne prostriedky. Korunové, valutové, devízové a iné prostriedky (cenné papiere, šeky, drahé kovy a iné platidlá) uplatňované v rozpočte Spravodajskej správy GŠ na plnenie úloh vojenského výzvedného spravodajstva.

Finančný orgán vojenského výzvedného spravodajstva (FDEO). Orgán, ktorý riadi, kontroluje a zabezpečuje pre potreby plnenia úloh vojenského výzvedného spravodajstva finančno-ekonomickú problematiku vojenského výzvedného spravodajstva a spracováva za tento úsek príslušné finančno-ekonomické normy, zúčastňuje sa spracovávaní krycích finančno-materiálnych legiend a finančno-materiálneho zabezpečenia jednotlivých akcií.

Finančný limit. Vopred prerokovaná a pevne určená čiastka na agentúrne výdavky na určité obdobie alebo na určitú agentúrnu akciu.

Záväzný limit na jednotlivé výdavky. Čiastka finančných agentúrnych prostriedkov všeobecne určená ako právomoc daná náčelníkom a rezidentom schvaľovať jednotlivé výdavky do určenej výšky.

Finančné agentúrne doklady (FAD). Doklady (účty, potvrdenky, príjmové doklady, ale aj náhradné doklady a pod.), na základe ktorých sa vykonáva zúčtovanie zverených finančných agentúrnych prostriedkov. V záujmovom priestore sa podpisujú číslom, inak krycím menom.

Účtovný doklad (ÚD), (Likvidačné zdôvodnenie) (LO). Finančný doklad, na ktorom sa uvádzajú všetky podrobnosti (vrátane čiastky) slúžiace na zaúčtovanie do peňažného denníka (PD).

Náhradný doklad. Doklad, ktorý nahrádza originálne doklady, ktoré nebolo možné z akýchkoľvek dôvodov pripojiť k výdavkovej (príjmovej) položke v súvislosti s plnením agentúrnych úloh.

Dotácia. Čiastka finančných agentúrnych prostriedkov (vo valutách aj poukazoch), ktorú finančný orgán vojenského výzvedného spravodajstva odoslal jednotlivým pracoviskám agentúrneho prieskumu ako zaúčtovanú zálohu zverených prostriedkov na plnenie agentúrnych úloh.

Peňažný denník (PD). Denník, v ktorom vedie pracovník alebo pracovisko agentúrneho prieskumu zverené finančné agentúrne prostriedky na vyúčtovanie.

Záloha. Peňažná čiastka poskytovaná orgánom agentúrneho prieskumu na plnenie úloh vojenského výzvedného spravodajstva.

Spravodajská odmena. Odmena priznaná a vyplácaná orgánom agentúrneho prieskumu podľa zvláštnych smerníc, najmä za výstavbu a riadenie agentúrnej siete, za získané správy, za úspešné agentúrne akcie a pod..

Zvláštny príplatok.

1. Príplatok vyplácaný orgánom súčasne s platom za získanú jazykovú kvalifikáciu.

2. Príplatok vyplácaný osobám povolaným podľa výcvikového plánu operačného agentúrneho prieskumu a strategického agentúrneho prieskumu z civilu na krátkodobý a dlhodobý výcvik ako náhrada za mimoriadne výdavky.

Agentúrna odmena (AO). Odmena vyplácaná z finančných agentúrnych prostriedkov agentúrnym prostriedkom za plnenie vydaných úloh.

Agentúrne výdavky. Výdavky orgánu počas agentúrnej akcie (agentúrna odmena a ďalšie výdavky a náhrady spojené s agentúrnou činnosťou).